

ОШ,, ДР ИБРАХИМ БАКИЋ,,-ЛЕСКОВА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2022–2026.г.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
2022/2023–2025/2026. Г.

Правни основ:

- **Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 27/18 (II) – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21) – члан 61. и члан 69.**
- **Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 129/21, 129/21 - др. закон) – члан 23, члан 27. и члан 28.**
- **Закон о предшколском образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број 18/2010, 101/2017)**
- **Правилник о стандардима квалитета рада установа („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 14/18)**
- **Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Сл. гласник РС –30/2019)**
- **Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1**
- **Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања: 16/2018-47, 3/2019-1, 5/2021-1**
- **Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред**

(„Просветни гласник“ бр. 1/2013. и 11/2014,11/2016,12/2018)

- **Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања: 5/2019-6, 1/2020-1, 6/2020-1**
- **Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања: 11/2019-1, 6/2020-20, 7/2021-671**
- **Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво: 5/2011-141**
- **Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017- 1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)**
- **Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања: 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019-83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1**
- **Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС–Просветни гласник“ бр. 1/2013.и бр.5/2014 11/2016,3/2018,12/2018)**

- *Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања: 18/2018-1*
- *Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања: 5/2019-61, 1/2020-60, 6/2020-99, 8/2020-597, 5/2021-4, 17/2021-42*
- *Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања: 11/2019-61, 2/2020-6, 6/2020-118, 5/2021-8, 17/2021-58*

- *Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање („Просветни гласник“ за пети разред 15/2005; за седми разред 07/2007. и за осми разред бр. 6/08)*
- *Правилник о наставном плану и програму предмета Грађанско васпитање – сазнање о себи и другима („Просветни гласник“ за први разред 5/2001. и 93/2004; за други разред 08/2003; за трећи разред бр. 10/03 и 20/04. и за четврти разред бр. 2/05. и 15/05)*
- *Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за први, 5/2001. за трећи 23/2004, четврти бр. 23/2004. и 9/2005. и пети разред 9/2005. седми 2/2008. и осми 7/2008. основне школе („Просветни гласник“, бр.9/05; Измена и допуна правилника „Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 11/2016)*

I. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

- *обезбедити квалитетно образовање и васпитање које омогућава стицање знања и вештина неопходних за живот у савременом друштву;*
- *омогућити задовољење потреба ученика у стицању знања, вештина, ставова и вредности;*
- *подићи ниво образовања – стицање квалитетних знања, вештина и ставова који су неопходни за лично остварење и развој, инклузију, наставак школовања и запослење;*
- *развијање језичких, математичких, научних и дигиталних компетенција, учења како се учи, међуљудских и грађанских компетенција и културног изражавања;*
- *развијање способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз коришћење информационокомуникационих технологија;*
- *остваривање пуног интелектуалног, емоционалног, социјалног и физичког развоја сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;*

- оспособљавање ученика за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- подстицање здравствених и физичких способности;
- развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- развијање свести о друштвеној одговорности и националној припадности;
- развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
- развијање и неговање другарства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

I. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ

Назив: ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2022–2026. Г.

Врста: основно образовање и васпитање (у трајању од осам година у два образовна циклуса, у складу са законом и програмом наставе и учења). Први циклус обухвата први, други, трећи и четврти разред. Други циклус обухвата пети, шести, седми и осми разред. У Школи се реализује и припремни предшколски програм.

Трајање свих програма наставе и учења које школа остварује примењиваће нови школски програм од 1. септембра 2022. г. на период од четири године 2022/2023–2025/2026. Изузетак је програм четвртог разреда за школску 2022/2023. када ће се у четвртном разреду радити по програму у складу са Правилником о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања: 11/2019-1, 6/2020-20, 7/2021-671.

Образовно-васпитни рад остварује се у току школске године, која почиње 1. септембра, извођењем химне Републике Србије, а завршава се 31. августа наредне године. Образовно-васпитни рад организује се у два полугодишта.

Време, трајање и организација образовно- -васпитног рада и школског распуста утврђује се школским календаром на годишњем нивоу.

Време које ученик проводи у школи изражава се у сатима и обухвата:

1) часове обавезних предмета;

2) часове изборних програма;

3) време проведено у активностима, које су садржане у школском програму и у функцији су развоја способности, интересовања и креативности ученика.

Поједини делови донетог Школског програма моћи ће да се иновирају у току његовог остваривања у складу са законом и потребама Школе.

Језик на коме се остварује програм: босански језик

A. ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

<i>Ред. број</i>	<i>A. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ</i>	<i>ПРВИ РАЗРЕД</i>		<i>ДРУГИ РАЗРЕД</i>		<i>ТРЕЋИ РАЗРЕД</i>		<i>ЧЕТВРТИ РАЗРЕД*</i>	
		<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>
<i>1.</i>	<i>Босански језик</i>	<i>5</i>	<i>180</i>	<i>5</i>	<i>180</i>	<i>5</i>	<i>180</i>	<i>5</i>	<i>180</i>
<i>2.</i>	<i>Страни језик – енглески језик</i>	<i>2</i>	<i>72</i>	<i>2</i>	<i>72</i>	<i>2</i>	<i>72</i>	<i>2</i>	<i>72</i>
<i>3.</i>	<i>Математика</i>	<i>5</i>	<i>180</i>	<i>5</i>	<i>180</i>	<i>5</i>	<i>180</i>	<i>5</i>	<i>180</i>

4.	<i>Свијет око нас</i>	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	<i>Природа и друштво</i>	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	<i>Ликовна култура</i>	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	<i>Музичка култура</i>	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	<i>Тјелесни одгој</i>	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	<i>Дигитални свет</i>	1	36	1	36	1	36	1	36
10.	<i>Српски језик као нематерњи</i>	2	72	2	72	3	108	3	108
УКУПНО: А		22	792	23	828	24	864	24	864

Напомена: У школској 2022/2023. години у четвртом разреду примењиваће се програм наставе и учења донет Анексом Школског програма за први циклус основног образовања (који се примењује од школске 2021/2022).

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.
1.	<i>Верска настава-2</i>	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		23	828	24	864	25	900	25	900

Остали облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.

1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	-	-	-	-	1	36	1	36
4.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁴	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија**	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

2 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Нови програм наставе и учења за четврти разред примењиваће се од школске 2023/2024. године.

** Настава у природи и екскурзија организује се у складу са одговарајућим правилником.

Б. ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.
1.	Босански језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Страни језик – енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34

4.	<i>Музичка култура</i>	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	<i>Хисторија</i>	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	<i>Географија</i>	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	<i>Физика</i>	-	-	2	72	2	72	2	68
8.	<i>Математика</i>	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	<i>Биологија</i>	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	<i>Хемија</i>	-	-	-	-	2	72	2	68
11.	<i>Техника и технологија</i>	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	<i>Информатика и рачунарство</i>	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	<i>Тјелесни одгој</i>	3	108	3	108	3	108	3	102
14.	<i>Српски језик као нематерњи</i>	3	108	3	108	3	108	2	68
УКУПНО: А		28	1008	23	1044	31	1116	30	1020
Ред Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ									
Ред број									
1.	<i>Верска настава/ Грађанско васпитање¹</i>	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	<i>Други страни језик – немачки језик-2</i>	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3	108	3	108	3	108	3	102
Ред број	В. СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИЗ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>

1.	<i>Животне вештине</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
2.	<i>Цртање, вајање и сликање</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
3.	<i>Сачувајмо нашу планету</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
4.	<i>Вежбањем до здравља</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
5.	<i>Чувари природе</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
6.	<i>Музиком кроз живот</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
7.	<i>Медијска писменост</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	-	-	-	-
8.	<i>Моја животна средина</i>	-	-	-	-	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
9.	<i>Уметност</i>	-	-	-	-	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
10.	<i>Предузетништво</i>	-	-	-	-	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
11.	<i>Здравље и спорт</i>	-	-	-	-	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
12.	<i>Домаћинство</i>	-	-	-	-	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
13.	<i>Филозофија са децом</i>	-	-	-	-	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
	УКУПНО: В	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
	УКУПНО: А + Б + В	<i>29</i>	<i>1044</i>	<i>30</i>	<i>1080</i>	<i>32</i>	<i>1152</i>	<i>32</i>	<i>1088</i>

Остали облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

<i>Ред. број</i>	<i>ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА</i>	<i>ПЕТИ РАЗРЕД</i>		<i>ШЕСТИ РАЗРЕД</i>		<i>СЕДМИ РАЗРЕД</i>		<i>ОСМИ РАЗРЕД</i>	
		<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>	<i>нед.</i>	<i>г.</i>
<i>1.</i>	<i>Редовна настава</i>	<i>29</i>	<i>1044</i>	<i>30</i>	<i>1080</i>	<i>32</i>	<i>1152</i>	<i>32</i>	<i>1088</i>
<i>2.</i>	<i>Допунска настава</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>
<i>3.</i>	<i>Додатна настава</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>36</i>	<i>1</i>	<i>34</i>

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија ⁵	до 2 дана годишње		до 2 дана годишње		до 2 дана годишње		до 3 дана годишње	

¹ Ученик бира један од понуђених обавезних изборних наставних предмета.

² Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.

³ Школа је дужна, да поред обавезних изборних предмета са листе Б, понуди слободне наставне активности за сваки разред у другом циклусу образовања. Ученици у сваком разреду, од петог до осмог, бирају један од три програма СНА који школа нуди што значи да ће сваки ученик током другог циклуса основног образовања и васпитања похађати четири различита програма. Ученици и њихови родитељи се пре избора могу упознати са понуђеним програмима на часу одељенског старешине, на родитељском састанку, путем сајта школе и др.

Одабрани програми СНА су за ученика обавезни, а успех се изражава описном оценом и не утиче на општи успех. Сврха СНА је да

допринесе остваривању општих исхода образовања и васпитања, развијању кључних и општих међупредметних компетенција потребним за сналажење у свакодневном животу. Осим тога, подршка су професионалном развоју ученика који на крају основне школе доносе важну одлуку о наставку школовања у контексту новог концепта средње школе у којој се полажу општа и стручна матура.

⁴ Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

⁵ Екскурзија се организује у складу са одговарајућим правилником. То је облик образовно-васпитног рада који се остварује ван школе.

II. ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

Програми наставе и учења садрже:

- 1) циљеве основног образовања и васпитања и циљеве учења предмета, изборних програма и активности по разредима;*
 - 2) опште предметне компетенције;*
 - 3) специфичне предметне компетенције;*
 - 4) исходе учења;*
 - 5) образовне стандарде за основно образовање и васпитање на крају сваког циклуса образовања;*
 - 7) кључне појмове садржаја сваког предмета;*
 - 8) дидактичко-методичко остваривање програма;*
 - 9) критеријуме за оцењивање ученика;*
- 11) смернице за прилагођавање програма наставе и учења, као и за пружање индивидуалне, односно групне додатне подршке за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.*

III. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВА

Препорука: Школа ће током праћења остваривања школског програма и ради унапређивања начина и поступака за остваривање програма обавезних и изборних предмета водити рачуна о:

- подстицању наставника и пружању стручне помоћи у примени иновативних модела наставе (интегративна настава, пројектна настава, интерактивна настава) јер овакви видови наставе развијају мишљење код ученика и представљају најсложенији облик практичног, смисаоног и интензивног стицања знања;*
- стварању одговарајућег дидактичко-техничког окружења;*
- примени више различитих наставних облика на једном часу (рад у пару, групни рад, индивидуални облик рада, фронтални облик рада у комбинацији са самосталним радом ученика), како са истоврсним, тако и са диференцираним задацима и садржајима; вредновању рада и ефекта групног рада;*
- подстицању наставника да функционално објашњава градиво, примењује нове облике, методе и средства рада и на тај начин буди радозналост код ученика пружајући му могућност да пита, размишља, производи оригиналне идеје, да открива нова значења и развија критичко мишљење.*

Наставник ће:

- стварати повољну климу за рад на часу;*
- бирати адекватне методе учења (које одговарају карактеристикама наставне јединице или теме, али тако да се преплићу и допуњују са осталим наставним методама);*
- подстицати позитивну међузависност чланова;*
- подржавати индивидуалну укљученост;*
- развијати интерперсоналне и когнитивне способности код ученика;*
- подстицати ученике да решавају проблеме, постављају питања и активно траже одговор из своје околине и окружења;*
- подстицати ученике да примењују знања из једне области у другој и самим тим формирају функционално знање;*
- вежбати са ученицима примену знања, употребу способности и коришћење вештина;*

- *добар избор наставне методе, која одговара карактеристикама наставне јединице или теме и која преовладава током наставне јединице или теме, али тако да се преплиће и допуњује са осталим наставним методама; ИЗБАЦИТИ?*

- примењивати одговарајућа наставна средства која ће утицати на аудио-визуелно-моторну перцепцију ученика;
- наставна средства израђивати у сарадњи са ученицима и користити их у свакодневном раду;
- упућивати ученике у начин процене сопственог напредовања;
- подстицати ученике да прате сопствено напредавање и да изграде одговоран однос према себи.

IV. ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Прилог – Слободне наставне активност 1б

V. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

A. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ – ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Допунска настава се организује за све ученике:

- *који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет,*
- *који не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја,*
- *који наилазе на различите тешкоће у учењу,*
- *за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и*
- *за оне који желе да утврде и прошире своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.*

Циљ	Циљ допунске наставе у првом циклусу из наставних предмета српски језик, математика и енглески језик је пружање подршке ученицима у учењу и савладавању наставних садржаја. Допунска настава се организује за ученике који – из
------------	--

	<i>објективних разлога – у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја.</i>							
Задаци	<i>Уочавање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење наставе, праћење ученика.</i>							
	<i>Боље разумевање појмова; усвајање основних знања; препознавање и разумевање наставникових инструкција; повезивање градива и примена наученог.</i>							
Вредновање – начин коришћења резултата вредновања:								
<i>Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.</i>								
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД							
	ПРВИ		ДРУГИ		ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ	
	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА
Босански језик	<i>Почетно читање и писање</i>	12	<i>Језик</i>	12	<i>Језик</i>	12	<i>Језик</i>	12
	<i>Језик</i>	3	<i>Књижевност</i>	1	<i>Књижевност</i>	1	<i>Књижевност</i>	1
	<i>Књижевност</i>	1	<i>Језичка култура</i>	2	<i>Језичка култура</i>	2	<i>Језичка култура</i>	2
	<i>Језичка култура</i>	2						
Математика	<i>Геометрија</i>	2	<i>Геометрија</i>	2	<i>Бројеви</i>	14	<i>Скуп природних бројева</i>	11
	<i>Бројеви</i>	14	<i>Бројеви</i>	14	<i>Геометрија</i>	2	<i>Мерење и мере</i>	3
	<i>Мерење и мере</i>	2	<i>Мерење и мере</i>	2	<i>Мерење и мере</i>	2	<i>Геометрија</i>	4
Енглески језик			<i>Граматика</i>	2	<i>Граматика</i>	2	<i>Граматика</i>	2

	-	-	Лексика	1	Лексика	1	Лексика	1
УКУПНО	36		36		36		36	

Б. ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ – ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Додатном наставом треба да буду обухваћени ученици који:

- *постигну изузетне резултате у одговарајућим наставним предметима;*
- *испољавају посебне склоности и интересовања;*
- *који су на такмичењима и конкурсима постигли запажене резултате;*
- *који су на тестовима способности идентификовани као даровити;*
- *који су у процесу стицања знања, умења и вештина испољили креативан однос.*

Циљ	<i>Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.</i>
------------	--

Задаци	<p><i>Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>продубљивање постојећих и стицање нових знања у зависности од индивидуалних потреба, интересовања и способности.</i> ▪ <i>подстицање развоја и испољавање креативних потенцијала личности и усмеравање њихових развоја.</i> ▪ <i>подстицање развоја самосталности у стицању знања и особљавање за самостално коришћење извора информација.</i> ▪ <i>груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада.</i> ▪ <i>идентификовање даровитих ученика на основу:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>успеха у школи,</i> - <i>интересовања, способности и креативности и на основу резултата на тестовима способности.</i> 			
<p><i>Вредновање – начин коришћења резултата вредновања: Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације, учење даровитих ученика на свим нивоима такмичења (школско, општинско, градско, републичко, међународно).</i></p>				
НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	ТРЕЋИ		ЧЕТВРТИ	
	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА
Математика	<i>Скуп природних бројева</i>	<i>24</i>	<i>Скуп природних бројева</i>	<i>24</i>
	<i>Мерење и мере</i>	<i>4</i>	<i>Мерење и мере</i>	<i>4</i>
	<i>Геометрија</i>	<i>8</i>	<i>Геометрија</i>	<i>8</i>
УКУПНО	36		36	

В. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ – ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Допунска настава се организује за све ученике:

- *који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет,*
- *који не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја,*
- *који наилазе на различите тешкоће у учењу,*
- *за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и*
- *за оне који желе да утврде и прошире своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.*

<i>Циљ</i>	<i>Надокнађивање пропуштеног градива. Усвајање наставног садржаја који ученици нису усвојили током редовне наставе. Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу.</i>			
	<i>Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.</i>			
	<i>Пружање помоћи ученицима који су због болести, слабог предзнања или било ког другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво.</i>			
<i>Задаци</i>	<i>Уочавање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење наставе, праћење ученика.</i>			
	<i>Боље разумевање појмова; усвајање основних знања; препознавање и разумевање наставникових инструкција; повезивање градива и примена наученог.</i>			
<i>Вредновање – начин коришћења резултата вредновања:</i>				
<i>Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.</i>				
<i>НАСТАВНИ</i>	<i>РАЗРЕД</i>			
	<i>ПЕТИ</i>	<i>ШЕСТИ</i>	<i>СЕДМИ</i>	<i>ОСМИ</i>

ПРЕДМЕТ	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА
Босански језик	Језик	5	Грађење речи: просте речи, творенице, творбена и граматичка основа	2	Глаголски облици; Синтагме;	6	Развој српског језика Синтагме	1
							Гласовне промене	1
							Врста и служба речи; гл. времена	2
								2

			гласовне промене					
			Мењање заменица по падежима	2	Зависне реченице			
			Глаголска времена-ирезент, перфекат, футур, аорист	1				
	Књижевност	4	Разликовање књ.родова и врста	1		Књижевни род и књижевна веста; Анализа књижевних дела	1	Књижевност 1.Књ.родови и врсте; стилске фигуре
	Језичка култура	2	Правопис, правописна норма	1	Језичка култура и правопис	2	Правопис 1.Правописна норма	1
	Природни бројеви и операције са њима		Рационални бројеви		Питагорина теорема. Квадрат			

Математика		2		5	<i>и квадратни корен</i>	3	<i>Алгебра и функције</i>	4
	<i>Угао</i>	2	<i>Троугао</i>	2	<i>Полиноми и степен</i>	4		
	<i>Дељивост бројева</i>	2	<i>Четвороугао</i>	2	<i>Обрада података</i>	2	<i>Геометријска тела</i>	3
	<i>Разломци</i>	4						
	<i>Природни бројеви и операције са њима</i>	2					<i>Мерење</i>	2
Енглески језик	<i>Граматика</i>	2	<i>Граматика</i>	2	<i>Граматика</i>	1	<i>Граматика</i>	1
	<i>Лексика</i>	1	<i>Лексика</i>	1	<i>Лексика</i>	1	<i>Лексика</i>	1
Немачки језик	<i>Увежбавање азбуке, вежбе изговора</i>	1	<i>Падежи-граматичка и говорна вежбања</i>	1	<i>Придеви</i>	1	<i>Граматичка и говорна вежбања</i>	1
			<i>Глаголска времена</i>	1	<i>Граматика</i>	1	<i>Граматика</i>	1
	<i>Времена глагола</i>	2	<i>Вежбе читања и говора</i>	1				
Биологија	<i>Порекло и разноврсност живог света</i>	1	<i>Јединство грађе и функције као основа живота</i>	1	<i>Наслеђивање и еволуција. Порекло и разноврсност живог света.</i>	1	<i>Јединство грађе и функције као основа живота, Човек и здравље</i>	1
	<i>Јединство грађе и функције као основа живота</i>	1	<i>Живот у</i>	1	<i>Јединство грађе и функције као основ живота. Живот у</i>	1		

			<i>екосистему</i>		<i>екосистему</i>		<i>Порекло и разноврсност живог света, Наслеђивање и еволуција</i>	<i>1</i>
	<i>Наслеђивање и еволуција</i>	<i>1</i>	<i>Порекло и разноврсност живог света</i>	<i>1</i>	<i>Наслеђивање и еволуција. Порекло и разноврсност живог света.</i>	<i>1</i>		
<i>Хисторија</i>	<i>Праисторија и Стари исток</i>	<i>1</i>	<i>Рани средњи век</i>	<i>1</i>	<i>Европа, свет, српске државе и народ на почетку индустријског доба(дод средине 19. века)</i>	<i>1</i>	<i>Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата и други светски рат</i>	<i>1</i>
	<i>Стара Грчка и хеленизам</i>	<i>1</i>	<i>Позни средњи век</i>	<i>1</i>	<i>Европа, свет, српске државе и народ у другој половини 19. века и почетком 20, века</i>	<i>1</i>	<i>Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата и у савременим процесима</i>	<i>1</i>
	<i>Стари Рим</i>	<i>1</i>	<i>Рани нови век</i>	<i>1</i>				
	<i>Васиона; облик земље, земљина кретања</i>	<i>1</i>	<i>Географска карта</i>	<i>1</i>	<i>Географске регије Европе и Азије</i>	<i>1</i>	<i>Физичко-географске одлике србије Друштвено-</i>	<i>1</i>

<i>Географија</i>	<i>Унутрашња грађа и рељеф земље</i>	<i>1</i>	<i>Становништво. Насеља, привреда, држава</i>	<i>1</i>	<i>Географске регије Африке, Америке и Аустралије</i>	<i>1</i>	<i>географске одлике србије</i>	
	<i>Ваздушни омотач земље; воде на земљи; биљни и</i>	<i>1</i>	<i>Географија европе</i>	<i>1</i>		<i>Физичко- географске одлике србије</i>		<i>1</i>

	<i>животињски свет</i>							
<i>Физика</i>	-	-	<i>Притисак</i>	<i>1</i>	<i>Сила и кретање</i>	<i>1</i>	<i>Осцилаторно и таласно кретање</i>	<i>1</i>
	-	-	<i>Мерење</i>	<i>1</i>	<i>Кретање под дејством силе теже и силе трења</i>	<i>1</i>	<i>Светлосне појаве</i>	<i>1</i>
	-	-	<i>Маса и густина</i>	<i>1</i>	<i>Равнотежа тела</i>	<i>1</i>	<i>Електрично поље и струја</i>	<i>1</i>
	-	-			<i>Механички рад и енергија</i>	<i>1</i>		
<i>Хемија</i>	-	-	-	-	<i>Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења</i>	<i>1</i>	<i>Метали и неметали и њихова једињења</i>	<i>2</i>
	-	-	-	-	<i>Хомогене и хетерогене смесе</i>	<i>1</i>		
	-	-	-	-	<i>Хемијске реакције</i>	<i>1</i>	<i>Органска једињења</i>	<i>1</i>
	-	-	-	-	<i>Израчунавања у хемији</i>	<i>1</i>		
<i>УКУПНО</i>	<i>36</i>		<i>36</i>		<i>36</i>		<i>34</i>	

Г. ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ – ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Додатном наставом треба да буду обухваћени ученици који:

- постижу изузетне резултате у одговарајућим наставним предметима;*
- испољавају посебне склоности и интересовања;*
- који су на такмичењима и конкурсима постигли запажене резултате;*
-
- који су на тестовима способности идентификовани као даровити;*
- који су у процесу стицања знања, умења и вештина испољили креативан однос.*

<i>Циљ</i>	<i>Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.</i>
<i>Задачи</i>	<i>Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика:</i> <ul style="list-style-type: none"><i>▪ продубљивање постојећих и стицање нових знања у зависности од индивидуалних потреба, интересовања и способности</i><i>▪ подстицање развоја и испољавање креативних потенцијала личности и усмеравање њихових развоја</i><i>▪ подстицање развоја самосталности у стицању знања и особљавање за самостално коришћење извора информација</i><i>▪ груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада</i>

▪ *идентификовање даровитих ученика на основу:*

- *успеха у школи,*
- *интересовања, способности и креативности и на основу резултата на тестовима способности.*

Вредновање – начин коришћења резултата вредновања:

Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД							
	ПЕТИ		ШЕСТИ		СЕДМИ		ОСМИ	
	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВ А	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВ А	ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВ А
Босански језик	Језик	7	Врсте и подврсте речи Грађење речи: просте речи, творенице, творбена и граматичка основа Подела гласова и гласовне промене Комуникативна и предикатска реченица	1 1 2 1	Језик: Глаголски облици-1; Реченични чланови-1; Синтагме-1; Зависне реченице-2	5	Језик Развој српског језика Грађење речи Синтагме Гласовне промене Врста и служба речи Комуникативне и предикатске реченице: независне и зависне	1 1 1 1 2
	Књижевност	4	Разликовање књ.родова и врста; облици писања Стилске фигуре	1 2	Књижевност: Књижевни род и књижевна веста-1; Књижевна дела	2	Књижевност Књ.родови и врсте; стилске фигуре	1
	Језичка култура	1	Правопис, правописна норма	2	Језичка култура и правопис	2	Правопис 1.Правописна норма	1
	Коцка и квадар	2	Осна симетрија	1	Комбинаторика	2		

<i>Математика</i>	<i>Делљивост бројева</i>	<i>4</i>	<i>Рационални бројеви- рачунске операције, једначине сложене и са апсолутном вредношћу, проценти</i>	<i>5</i>	<i>Питагорина теорема и примена на многоуглове и круг</i>	<i>3</i>	<i>Линеарне једначине, неједначине и функције</i>	<i>4</i>
	<i>Разломци</i>	<i>5</i>	<i>Троугао</i>	<i>2</i>	<i>Реални бројеви и операције</i>	<i>2</i>	<i>Геометријска тела</i>	<i>3</i>
	<i>Осна симетрија</i>	<i>1</i>	<i>Четвороугао</i>	<i>2</i>	<i>Полиноми</i>	<i>2</i>	<i>Сличност</i>	<i>2</i>

<i>Енглески језик</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>Граматика</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>Граматика</i>	<i>1</i>
			<i>Лексика</i>	<i>1</i>			<i>Лексика</i>	<i>1</i>
			<i>Вежбе читања и говора</i>	<i>1</i>				
<i>Немачки језик</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>		<i>1</i>
								<i>1</i>
<i>Биологија</i>	<i>Порекло и разноврсност живог света</i>	<i>2</i>	<i>Јединство грађе и функције као основа живота</i>	<i>2</i>	<i>Наслеђивање и еволуција. Порекло и разноврсност живог света.</i>	<i>1</i>	<i>Јединство грађе и функције као основа живота, Човек и здравље</i>	<i>1</i>

	<i>Јединство грађе и функције као основа живота</i>	2	<i>Живот у екосистему</i>	1	<i>Јединство грађе и функције као основ живота.</i>	1	<i>Порекло и разноврсност живог света, Наслеђивање и еволуција</i>	1
	<i>Наслеђивање и еволуција</i>	2	<i>Порекло и разноврсност живог света</i>	1	<i>Живот у екосистему</i>	1		
<i>Хисторија</i>	<i>Праисторија и Стари исток</i>	2	<i>Рани средњи век</i>	1	<i>Европа, свет, српске државе и народ на почетку индустријског доба (до средине 19. века)</i>	1	<i>Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата и други светски рат</i>	1
	<i>Стара Грчка и хеленизам</i>	2	<i>Позни средњи век</i>	1	<i>Европа, свет, српске државе и народ у другој половини 19. Века и почетком 20, века</i>	2	<i>Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата и у савременим процесима</i>	1
	<i>Стари Рим</i>	2	<i>Рани нови век</i>	2				

<i>Географија</i>	-	-	-	-	<i>Географске регије Европе</i>	<i>1</i>	<i>Физичко-географске одлике Србије</i>	<i>1</i>
					<i>Географске регије Африке</i>	<i>1</i>		
					<i>Географске регије Азије</i>	<i>1</i>	<i>Друштвенои-географске одлике Србије</i>	<i>1</i>
					<i>Географске регије Северне и Јужне Америке и Аустралије</i>	<i>1</i>		
<i>Физика</i>	-	-	<i>Кретање</i>	<i>2</i>	<i>Кретање под дејством силе теже и силе трења</i>	<i>1</i>	<i>Електрично поље и струја</i>	<i>1</i>
	-	-	<i>Мерење</i>	<i>2</i>	<i>Равнотежа тела</i>	<i>1</i>	<i>Магнетно поље</i>	<i>1</i>
	-	-	<i>Маса и густина</i>	<i>1</i>	<i>Механички рад и енергија</i>	<i>2</i>	<i>Атомска и нуклеарна физика</i>	<i>1</i>
<i>Хемија</i>	-	-	-	-	<i>Молекули елемената и једињења, јони и јонска једињења</i>	<i>1</i>	<i>Метали и неметали и њихова једињења</i>	<i>2</i>
	-	-	-	-	<i>Хомогене и хетерогене смесе</i>	<i>1</i>		

	-	-	-	-	<i>Хемијске реакције</i>	<i>1</i>	<i>Органска једињења</i>	<i>1</i>
	-	-	-	-	<i>Израчунавања у хемији</i>	<i>1</i>		
УКУПНО	36		36		36		34	

I. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Циљ програма културних активности школе:

- очување и преношење културних и друштвених вредности;*
- спровођење заједничких културних активности са институцијама и организацијама у локалној заједници;*
- обогаћивање културног живота и остваривања образовно-васпитне улоге школе;*
- промоција школе у јавности у циљу подизања угледа и рејтинга.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Обележавање почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања</i>	<i>директор, Тим за културну и јавну делатност, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва</i>	<i>- организују се у школи или у договору са јединицом локалне самоуправе у установама из области културе и спорта</i>	<i>извештаји записници педагошка документација</i>
<i>Пријем првака и предшколаца</i>			
<i>Обележавање Дана школе</i>		<i>приредбе, изложбе, концерти, представе, такмичења, смотре,</i>	

<p><i>Обележавање важних датума и годишњица; прославе школских и државних празника</i></p>	<p><i>карневала, маскенбала, базара-ученичких радова, приредбе,</i></p>	<p><i>извештаји записници</i></p>
<p><i>Уређење и оплемењивање школског простора</i></p>	<p><i>изложбе, тематски дан, тематска недеља</i></p>	<p><i>педагошка документација</i></p>
<p><i>Презентовање Школе у локалној самоуправи</i></p>		

<i>Редовно ажурирање сајта школе</i>	<i>задужени наставник</i>	<i>постављање материјала и презентовање рада Школе</i>	<i>извештаји записници педагошка документација</i>
<i>Вођење Летописа школе</i>	<i>задужени наставник</i>	<i>израда у складу са правилима о писању Летописа</i>	
<i>Организација заједничких активности школе и јединице локалне самоуправе које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе</i>	<i>директор, Тим за културну и јавну делатност, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва</i>	<i>- организују се у школи или у договору са јединицом локалне самоуправе у установама из области културе и спорта</i>	

II. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

ЦИЉ: *Циљ школског спорта јесте да разноврсним моторичким активностима у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима допринесе свестраном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, усавршавању и примени моторичких умења.*

ЗАДАТАК: *Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада. Формирање морално-вољних квалитета личности. Промовисање позитивних социјалних интеракција. Развијање креативности. Развијање позитивне слике о себи.*

Оспособљавање за самостално вежбање и усмеравање надарених ученика за бављење спортом. Развој и практиковање здравог начина живота, развој свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције.

Програм школског спорта реализоваће се у складу са календаром општинских и градских такмичења

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ
--------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------------

АКТИВНОСТИ		ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРОГРАМА
<i>Учешће у спортским манифестацијама које организује локална самоуправа</i>	<i>наставници чланови локалне самоуправе</i>	<i>Неке од активности ће се обављати у оквиру редовних часова, неке за време секција а неке после часова у сали или на школском игралишту и теренима (зависно од врсте активности).</i>	<i>Извештаји Записници Педагошка документација</i>
<i>Такмичења у оквиру саме школе (турнир у фудбалу, кошарци, одбојци, штафетне игре)</i>	<i>наставници</i>		
<i>Турнири у којима учествују наставници, ученици и родитељи</i>	<i>наставници</i>		
<i>Школски крос</i>	<i>наставници</i>		
<i>Недеља школског спорта</i>	<i>наставници</i>		

VI. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљ програма: стварање и неговање климе, прихватања толеранције и уважавања; дефинисање поступака и процедура и реаговања у ситуацијама насиља; информисање свих укључених у рад школе о процедурама и поступцима; успостављање система ефикасне заштите.

Задаци програма: информисање колектива и ученика о проблемима и случајевима вршњачког насиља; комуникација са надлежним службама.

Специфични циљеви у оквиру ПРЕВЕНТИВНИХ активности

**Ангажовање постојећих ресурса Школе за стварање безбедног и подстицајног окружења*

**Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања*

** Укључивање различитих учесника образовно- васпитног процеса у превенцију и заштиту ученика кроз наставне и ваннаставне активности*

** Унапређивање компетенција запослених за превентивни рад, појачан васпитни рад*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<p><i>*Поштовање Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање .</i></p> <p><i>*Обезбеђивање простора у којима бораве ученици унутар Школе и у њеном непосредном окружењу.</i></p> <p><i>*Усклађивање школских докумената</i></p>	<p><i>Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања</i></p> <p><i>Директор Школски полицајац Дежурни наставници</i></p> <p><i>Стручни сарадници</i></p>	<p><i>На нивоу Школе формиран Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања</i></p> <p><i>Школа има израђен Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања</i></p> <p><i>Чланови Наставничког већа упознати са школским Програмом заштите ученика</i></p> <p><i>Успостављен ланац одговорности у ситуацијама насиља</i></p> <p><i>Сви наставници поседују упутства о поступању у складу са Протоколом</i></p> <p><i>Ученици и родитељи на првом родитељском састанку упознати са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање</i></p> <p><i>Ученици и родитељи на првом родитељском састанку упознати са Правима, обавезама и одговорностима ученика</i></p>	<p><i>Извештаји Записници</i></p> <p><i>Педагошка документација</i></p>

		<p><i>-Дефинисана и обезбеђена ризична места у оквиру зграде и дворишта, физкултурне сале и сл.</i></p> <p><i>- Обезбеђени ризични периоди дана и активности када долази до повећаног ризика по безбедност</i></p> <p><i>-Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања саставни је део ГПР</i></p>	
<p><i>Обележавање Дана толеранције</i></p> <p><i>Одржавање фер-плеј турнира и такмичења у школском спорту на принципима: „свако са сваким“ и „сви побеђују“</i></p>	<p><i>Школски тим за превенцију насиља, учитељи, предметни наставници</i></p>	<p><i>Час посвећен теми толеранције у свим одељењима</i></p> <p><i>Дефинисана правила за фер-плеј турнире и такмичења у различитим спортовима</i></p> <p><i>Одржано 20 часова физичког васпитања по принципима фер-плеја</i></p>	<p><i>Извештаји Записници</i></p> <p><i>Педагошка документација</i></p>

<p><i>Израда одељенских правила понашања</i></p> <p><i>Едукација (израда паноа и флајера) деце и родитеља за препознавање, реаговање и пријављивње у ситуацијама насиља</i></p> <p><i>Увођење садржаја и метода рада за развој подстицајне и безбедне средине кроз наставне и ваннаставне активности:</i></p> <p><i>Активности превенције насиља кроз редовну наставу</i></p> <p><i>Организовање ваннаставних, културних и јавних активности у простору Школе</i></p> <p><i>Вршњачка едукација на тему насиља</i></p>	<p><i>Школски тим за превенцију насиља, учитељи, предметни и наставници,</i></p> <p><i>Ученички парламент</i></p>	<p><i>У свим одељењима урађена правила понашања акције и активности Ученичког парламента посвећене заштити ученика од насиља, формирању вршњачке мреже заштите, превенције и интервенције на нивоу одељења и шире заједнице организација и реализација различитих активности на нивоу одељења, разреда и школе</i></p> <p><i>Вршњачки едукатори реализују едукацију у одељењима млађих разреда</i></p>	<p><i>Извештаји Записници</i></p> <p><i>Педагошка документација</i></p>
<p><i>Стручно усавршавање запослених у области превенције насиља и појачаног васпитног рада</i></p>	<p><i>Тим за стручно усавршавање</i></p>	<p><i>Реализоване обуке из области превенције насиља и раног препознавања ризика од насиља – интерне и/или акредитоване</i></p> <p><i>Сви чланови Наставничког већа упознати са условима за покретање појачаног васпитног</i></p>	<p><i>Извештаји Записници</i></p> <p><i>Педагошка документација</i></p>

	<i>Тим за превенцију насиља</i>	<i>рада, и интерним школским процедурама и обрасцима</i> <i>Сви запослени познају нивое насиља, начине реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности, облике и садржаје рада са ученицима, породицом и локалном заједницом</i>	
--	---------------------------------	---	--

*Специфични циљеви у оквиру **ИНТЕРВЕНТИХ** активности*

**дефинисање поступака и процедура и реаговања у ситуацијама насиља*

** успостављање система ефикасне заштите*

<i>САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ</i>	<i>НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ</i>	<i>НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</i>	<i>ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА</i>
<i>УСПОСТАВЉАЊЕ ОПЕРАТИВНЕ УНУТРАШЊЕ ЗАШТИТНЕ МРЕЖЕ: -спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацији насиља и евидентирање</i>	<i>Школски тим за заштиту, одељењске старешине, предметни наставници</i>	<i>Реаговање у складу са Протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилником о поступању установе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства личности</i>	<i>Извештаји Записници Педагошка документација</i>

РАД СА УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА: ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција у вршњачку заједницу	Школски тим за заштиту, одељењске старешине, предметни наставници	Рад са децом која врше насиље Рад и подршка деци која трпе насиље Оснаживање деце посматрача насиља за конструктивно реаговање Саветодавни рад са родитељима	Извештаји Записници Педагошка документација
ПРАЋЕЊЕ ЕФЕКТА ПРЕДУЗЕТИХ МЕРА	Школски тим за заштиту, одељењске старешине, предметни наставници	Праћење понашања деце која су трпела насиље и која су се насилно понашала Праћење сарадње са родитељима	Извештаји Записници Педагошка документација
	предметни наставници	Анализа Тима о безбедности у школи (број и облици насилног понашања, предузете мере, сарадња са родитељима, другим службама...)	Извештаји Записници Педагошка документација
ЕВАЛУАЦИЈА	Школски тим за заштиту	Евалуација интервентних активности и предлог измена	

ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Циљеви:

*Упознавање са појмом толеранције и толерантног понашања

*Развијање емпатије

*поштовање различитости

*Развој емпатије код ученика за прихватање деце са сметњама

*Унапређење квалитета живота ученика:

*развијање негативног става код ученика према коришћењу ПАС, развијање социјално пожељних облика комуникације и стварање безбедне средине за живот и рад ученика

**уознавање ученика са значајем очувања репродуктивног здравља*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<p><i>Обележавање Дана толеранције</i> <i>Предавања и радионице из област</i> <i>превенције болести зависности</i></p> <p><i>Предавања и радионице о</i> <i>репродуктивном здрављу Обавештавање</i> <i>родитеља и разговор о ситуацијама</i> <i>употребе ПАС и/или испољавања</i> <i>ризичних облика понашања</i></p> <p><i>Евалуација програма и евентуалне</i> <i>измене на основу документације</i></p>	<p><i>Учитељи, предметни</i> <i>наставници, стручни</i> <i>сарадници, сарадници из</i> <i>локалне самоуправе</i></p>	<p><i>Реализовање радионица Израда</i> <i>панона Реализовање предавања</i></p> <p><i>Дан отворених врата,</i> <i>родитељски састанцима На</i> <i>састанцима, седници</i> <i>Наставничког већа</i></p>	<p><i>Извештаји Записници</i> <i>Педагошка документација</i></p>

I. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Циљ програма: Јачање образовно-васпитне делатности школе, подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, богаћење друштвеног живота и разоноде ученика, развијање и неговање другарства и пријатељства.

Задачи програма: јачање образовно-васпитне делатности школе, подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и богаћење друштвеног живота и разоноде ученика, развијање и неговање другарства и пријатељства.

Школа је реализује ваннаставне активности ученика у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта

A. ПРВИ ЦИКЛУС ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ОБЛАСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Културно-уметничке: од 1. до 4. разреда: - Креативна радионица - Хор</i>	<i>учитељи од 1. до 4. разреда</i>	<i>План и програм ваннаставних активности школа сама припрема у складу са исказаним интересовањима ученика и својим могућностима. Избор начина рада је у функцији подстицања активног учешће ученика и њихове самосталности. Неке активности могу бити тако организоване да их заједнички воде два и више наставника (на пример: драма, покрет, музика).</i>	<i>Извештаји</i>
<i>1. и 2. разред - Лепо писање</i>	<i>учитељи 1. и 2. разреда</i>	<i>Школа ће настојати да резултати рада ученика у оквиру ваннаставних активности постану видљиви како у оквиру школе, тако и шире, као што су организовање</i>	<i>Записници</i>

<p><i>Предметне, научно-истраживачке:</i></p> <p><i>3. и 4. разред:</i></p> <p><i>Занимљива математика</i></p>	<p><i>учитељи</i></p> <p><i>3. и 4. разреда</i></p>	<p><i>представа, изложби, базара, објављивање на сајту, смотре стваралаштва, спортски сусрети и др.</i></p> <p><i>Начини на које је могуће то остварити су: организовање представа, изложби, базара, објављивање на сајту школе, кроз смотре стваралаштва, спортске сусрете, такмичења и друго.</i></p>	<p><i>Педагошка документација</i></p>
--	---	---	---------------------------------------

Б. ДРУГИ ЦИКЛУС ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА – ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

<p>Културно-уметничке</p> <p>Секције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>литерарна,</i> - <i>рецитаторска,</i> - <i>драмска,</i> - <i>новинарска,</i> - <i>ликовна,</i> 	<p>Предметне, научно-истраживачке</p> <p>Секције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>млади биолози,</i> - <i>математичари,</i> - <i>физичари,</i> - <i>хемичари,</i> - <i>историчари,</i> 	<p>Техничке и програмерске</p> <p>Секције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>саобраћајна,</i> - <i>конструкторство,</i> - <i>проналазаштво,</i> - <i>програмирање,</i> - <i>информатича</i> 	<p>Спортско- рекреативне</p> <p>Секције:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>атлетска,</i> - <i>за вежбе на справама,</i> - <i>рукометна,</i> - <i>кошаркашка,</i> - <i>фудбалска,</i> - <i>одбојкашка,</i> - <i>стоног тениса</i>
---	---	--	---

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<p><i>Школа је предвидела различите активности у складу са исказаним интересовањима ученика, својим ресурсима и просторним могућностима. Ове активности могу се реализовати по програму који су сами наставници развили. Неке активности могу бити тако организоване да их заједнички воде два и више наставника (на пример: драма, покрет, музика). Сврха ових активности је подршка прилагођавању ученика на школску средину и заједницу, као и задовољавање/проширивање њихових интересовања, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго. Активности се организују тако да ученици имају што више могућности за активно учешће, за креативно испољавање, за интеракцију са другим ученицима, коришћење различитих извора информација и савремених технологија. Резултате рада ученика у оквиру ових активности Школа ће учинити видљивим јер се на тај начин обезбеђује мотивација и задовољство учесника активности. Бројни су начини на које је могуће то остварити: организовање представа, изложби, базара, објављивање на сајту школе, кроз смотре стваралаштва, спортске сусрете и друго.</i></p> <p><i>За ученике је важно да родитељи буду упознати са активностима које школа нуди и помогну да њихова деца изаберу оне које им највише одговарају.</i></p>	<p><i>Извештаји</i></p> <p><i>Записници</i></p> <p><i>Педагошка документација</i></p>

VII. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ програма: Да помаже родитељима тј. старатељима и ученицима у избору средње школе и занимања према склоностима и способностима ученика и да у том циљу прати њихов развој и информише их о карактеру и условима рада појединих занимања. (Закон о основном образовању и васпитању, члан 43.).

Ради праћења индивидуалних склоности ученика и пружања помоћи ученицима и њиховим родитељима, односно другим законским заступницима у избору средње школе и занимања, школа формира тим за професионалну оријентацију, у чијем саставу су стручни сарадници и наставници.

Тим за професионалну оријентацију интензивно реализује програм професионалне оријентације за ученике седмог и осмог разреда.

Планом рада Тима, као и програмом професионалне оријентације, планиран је почетак рада у овој области још у млађим разредима кроз различите облике: предавања, радове ученика, радионице, разговоре, посете.

Професионална оријентација у I, II и III разреду

Циљеви и задаци програма: Стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву; Развој интересовања за партиципацију у свакодневним доживљајима везаним за живот у школи и породици

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
ИГРЕ: <i>играње различитих улога везаних за рад људи, имитирање хероја из дечије литературе, имитирање основних радњи у појединим занимањима (копање, брање воћа)</i>			<i>Евиденција у педагошкој документацији, извештај о раду разредних већа и извештај о раду Тма за ПО као и извештај о раду школе</i>
РАЗГОВОРИ: <i>Зашто човек ради, занимање родитеља, радни људи у мом месту, која смо занимања упознали за време распуста, упознавање занимања у школи (директор, секретар, рачунопологач, психолог, теткице)</i>	<i>Одељењске старешине Чланови Тима ПО</i>	<i>На часовима редовне наставе, нарочито кроз предмет Свет око нас и Природе и друштва, као и на ЧОС-у</i>	
ПРЕДАВАЊА: <i>Развијање радних навика код ученика Зашто човек ради? Својим радом улепшавамо околину и град</i>	<i>Чланови Тима ПО Одељењске старешине</i>	<i>редовна настава и ЧОС</i>	<i>педагошка документација</i>

Професионална оријентација у IV, V и VI, VII разреду

Циљеви и задаци програма: Стицање квалитетних знања и вештина и формирање вредносних ставова, језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву; развој интересовања за професионални свет.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<p>РАЗГОВОРИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>колико занимања знамо</i> - <i>свако занимање има добре и лоше стране</i> - <i>које карактеристике треба упознати код занимања</i> - <i>родитељ прича о свом занимању</i> 	<p><i>Одељењске старешине Чланови Тима ПО</i></p>	<p><i>На часовима редовне наставе, кроз наставне предмете и кроз ваннаставне активности</i></p>	<p><i>Евиденција у педагошкој документацији, извештај о раду разредних већа и извештај о раду Тма за ПО као и извештај о раду школе</i></p>
<p>ПРЕДАВАЊА</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Занимања људи и главне привредне гране у крају</i> - <i>Како родитељи могу да помогну својој деци при избору занимања</i> - <i>Избор занимања ученика</i> - <i>Зависност успеха у раду од обдарености, радних навика, интересовања</i> - <i>На који начин се све могу упознати занимања</i> 			

Професионална оријентација у VIII разреду

Циљеви и задаци:

**Самоспознаја – ученици треба да кроз радионице, тестове, интроспекцију и саветовање препознају своје таленте, интересовања, вредности, склоности и могућности. Општи циљ ове области је освешћивање личних афинитета и капацитета ученика у оквиру стицања реалне слике о себи.*

** Информисање о занимањима – ученици треба да истражују свет занимања и професија, која су знања, вештине и особине потребне за успешно бављење занимањем, какве могућности постоје на тржишту рада. Општи циљ ове области је стицање знања о различитим информационим понудама о школи и занимању, као и оспособљавање ученика да активно и самостално користе расположиве информације.*

** Могућности школовања – ученици треба да се упознају са могућностима за школовање: школама, факултетима и другим образовним установама и сазнају како изгледа школовање за њихово жељено занимање. Општи циљ је упознавање ученика са начинима информисања о могућностима школовања.*

**Реални сусрети – ученици треба да се упознају са представницима жељених занимања и радним окружењем, испробавају поједине радне задатке и распитују се о занимањима и потребном школовању. Општи циљ ове области је упознавање са светом рада и опробавање ученика у аутентичним ситуацијама у свету рада.*

**Одлука о избору занимања – ученици треба да боље познају себе, имају потребне информације и да су сигурнији у доношењу одлука. Општи циљ је оснажити ученике да самостално донесу одлуку о даљем школовању и занимању.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Самоспознаја</i>	<i>Чланови Тима ПО Одељењске старешине Предметни наставници</i>	<i>Радионице</i>	<i>Евиденција у педагошкој документацији, извештај о раду разредног већа 8. разреда, извештај о раду Тима за ПО као и извештај о раду школе</i>
<i>Информисање о занимањима</i>	<i>Чланови Тима ПО Одељењске старешине Предметни наставници</i>	<i>Огласна табла за ученике 8. разреда и други договорени начини комуникације</i>	
<i>Могућности школовања</i>	<i>Чланови Тима ПО Одељењске старешине Предметни наставници</i>	<i>Радионице, организација посета средњим школама</i>	
<i>Реални сусрети</i>	<i>Чланови Тима ПО Одељењске старешине Предметни наставници</i>	<i>Сусрети са експерима у школи и/или одласци у друге школе или организације</i>	

<i>Одлука о избору занимања</i>	<i>Чланови Тима ПО Одељењске старешине</i> <i>Предметни наставници</i>	<i>Радионице</i>	
---------------------------------	---	------------------	--

Педагог и психолог прате напредовање свих ученика. Посебна пажња се посвећује ученицима којима је поробна додатна подршка као и ученицима са израженим општим и специјалним способностима и прати се њихово професионално усмеравање.

У оквиру професионалне оријентације са ученицима 8. разреда психолог школе обавља испитивање професионалних интересовања и индивидуалне саветодавне разговоре у складу са интересовањима ученика и родитеља. Ученици се редовно обавештавају путем огласне табле и других договорених путева комуникације о свим важним информацијама из области професионалног информисања.

VIII. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Брига о здрављу ученика заузима једно од кључних места у раду Школе. Брига о здрављу прожима се у редовној настави многих предмета: свет око нас, природа и друштво, биологија, географија, хемија, физичко и здравствено васпитање; у часовима одељењског старешине, а при реализацији овог програма ангажовани су и представници неких институција локалне средине. Пре свих ту су здравствене установе, Завод за јавно здравље, МУП.

Школа сарађује са здравственим установама у спровођењу здравствене заштите ученика, посебно у обављању лекарских прегледа деце која полазе у први разред, спровођењу редовних систематских лекарских прегледа и вакцинација, у складу са законом.

Циљеви програма:

**Стицање знања, формирање ставова и навика код ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманог односа међу људима.*

**Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.*

**Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика. Програм здравствене заштите ученика реализоваће се, пре свега, у сарадњи са Домом здравља. Програм обухвата редовне прегледе ученика, предавања из области здравствене заштите и болести зависности, као и укључивање ученика у разне манифестације на тему здравствене заштите и заштите животне средине.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Систематски прегледи ученика у Дому здравља при упису у први разред и даље у 3, 5, 7. разреду, као и приликом уписа у средњу школу</i>	<i>здравствене установе</i>	<i>обављање прегледа у здравственој установи у присуству родитеља</i>	<i>Извештаји Записници Педагошка документација</i>
<i>Вакцинација ученика</i>	<i>здравствене установе</i>	<i>вакцинација у здравственој установи</i>	КАЛЕНДАР ЗДРАВЉА:
<i>Стоматолошки преглед</i>	<i>здравствене установе</i>	<i>обављени систематски прегледи зуба</i>	
<i>Предавања службе Дома здравља: од личне хигијене, преко здраве исхране, промена у пубертету до бављења спортом и заштите од алкохола, дувана и психоактивних супстанци</i>	<i>служба Дома здравља</i>	<i>предавање у сваком одељењу од 5 до 8 разреда, према унапред утврђеном плану</i>	<i>Национални дан борбе против пушења - 31. јануар Месец дана борбе против рака - март Светски дан вода - 22. март Светски дан здравља - 7. април Недеља здравља уста и зуба - 3. недеља маја</i>
<i>Предавање о болестима зависности</i>	<i>одељењске старешине, психолог, педагог</i>	<i>кроз реализацију предавања</i>	<i>Светски дан без дуванског дима - 31. мај Светски дан заштите животне средине - 5. јун</i>
<i>Обележавање значајних датума везаних за здравствену превенцију</i>	<i>одељењске старешине, психолог, педагог</i>	<i>корз часове одељењске заједнице</i>	<i>Светски дан срца - 4. недеља септембра Светски дан хране - 16. октобар</i>

<i>Реализација акције – Дан здраве исхране</i>	<i>наставници биологије,хемије</i>	<i>укључивање свих ученика организацијом различитих пројеката</i>	<i>Светски дан борбе против сиде - 1. децембар</i>
<i>Бављење спортом - сви часови физичког васпитања, часови спортских секција, боравак на настви у природи и излету, недеље спорта</i>	<i>наставници физичког васпитања и одељењске старешине</i>	<i>часови физичког васпитања, секција, такмичења у овој области, турнира, излета и екскурзиј</i>	

IX. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Уколико је потребно школа организује прикупљање средстава за ове сврхе кроз акције школског спорта, волонтирања и других добротворних акција.

Циљ: Основни циљ социјалне заштите је социјални развој ученика и њихово друштвено сазревање.

Посебни циљеви:

** Социјални развој ученика промовисањем и подстицањем позитивних (просоцијалних) облика понашања;*

**Социјални развој ученика превазилажењем негативних (антисоцијалних) видова понашања.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<i>Упознавање ученика (успех, мотивација, интересовања...)</i>	<i>Одељењски старешина, наставник стручни сарадник</i>	<i>Посматрање, разговор, праћење на редовним часовима</i>
<i>Упознавање породичних прилика ученика (СЕС ученика)</i>	<i>Одељењски старешина, стручни сарадник</i>	<i>Анкетирањем, посматрањем, разговорима</i>
<i>Социометријски статус ученика у одељењу (популарност, прихваћеност од вршњака)</i>	<i>Одељењски старешина</i>	<i>Социометријска испитивања, посматрање, разговор</i>
<i>Коришћење слободног времена</i>	<i>Одељењски старешина, стручни сарадници наставници</i>	<i>Посматрање, разговор, праћење на редовним часовима</i>
<i>Ваннаставне активности</i>	<i>Предметни наставници</i>	<i>Праћење учешћа у активностима</i>
<i>Развијање позитивних вредности</i>	<i>Директор, психолог, педагог, предметни наставници, учитељи, одељењски старешина</i>	<i>Разговор, примери добре праксе, модели</i>
<i>Фактори неуспеха ученика</i>	<i>Одељењски старешина, психолог, педагог, предметни наставници</i>	<i>Разговор анкетирање посматрањем и праћењем на редовној настави</i>

<i>Уочавање проблематичног понашања</i>	<i>Одељењски старешина, психолог, педагог, предметни наставници ТЗЗУНЗЗ</i>	<i>Праћењем на редовној настави , школски одмори ,</i>
<i>Лоши односи са вршњацима</i>	<i>Одељењски старешина, психолог, педагог, предметни наставници</i>	<i>Разговор, анкетање, посматрањем и праћењем на редовној настави, школском одмору</i>
<i>Лоша сарадња са одраслима (наставницима, родитељима...)</i>	<i>Одељењски старешина, психолог, педагог, предметни наставници Савет родитеља, Ученички парламент</i>	<i>Разговор анкетање посматрањем и праћењем</i>
<i>Предлози за решавање проблема</i>	<i>Предметни наставници, одељењски старешина, сарадници, Тим, Савет родитеља, Ученички парламент</i>	<i>Разговор, анкетање</i>

X. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма: Допринети заштити животне средине организовањем и учешћем у активностима усмереним на развој еколошке свести, као и очување природних ресурса. Како очување природних ресурса обухвата и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике, проширити неопходна знања из ове области.

Задаци програма: Учешће Школе у локалним еколошким акцијама, заједничким активностима школе, родитеља, односно другог законског заступника и јединице локалне самоуправе у анализи стања животне средине и другим акцијама за заштиту животне средине у складу са законом.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Едукација</i>	<i>Тим за заштиту животне средине и здравствено васпитање</i>	<i>угледни часови, предавања, радионице, трибине</i>	<i>Извештаји</i>
<i>Избор учионице са највише цвећа</i>		<i>ваннаставне активности</i>	
<i>Уређивање радног простора и паноя</i>		<i>ваннаставне активности</i>	
<i>Обележавање Светског дана воде, шуме, сунца...</i>	<i>Тим за заштиту животне средине и здравствено васпитање</i>	<i>редовна настава, ваннаставне активности</i>	<i>Записници</i>
<i>Радови у школском дворишту, садња и нега дрвећа и цвећа</i>		<i>ваннаставне активности</i>	
<i>Израда и постављање кућица за птице</i>		<i>ваннаставне активности</i>	
<i>Акције сакупљања рециклажног материјала</i>		<i>ваннаставне активности</i>	
<i>Израда накита, маски, употребних предмета од рециклираног материјала и изложба тих</i>		<i>редовна настава, ваннаставне активности</i>	
			<i>Педагошка документација</i>

радова			
--------	--	--	--

XI. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ ЦИЉ ПРОГРАМА:

- развијање сарадње са организацијама и установама у локалној самоуправи
- јачање компетенција запослених и ученика
- промоција школе и подизање угледа школе

XII. Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

XIII.

ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Образовне установе: школе у општини, предшколске установе и факултети</i>	<i>директор, педагошки колегијум</i>	<i>план сарадње, стручнискупови, радионице, размена информација, такмичења, приредбе, угледничасови, састанци, презентације</i>	<i>извештај а, евалуација, записници, педагошка документација</i>
<i>Професионални развој запослених</i>	<i>директор, ПП служба</i>	<i>израда планова стручногусавршавања, семинари, стручни скупови</i>	
<i>Полиција</i>	<i>директор</i>	<i>предавања, радионице, трибине</i>	
<i>Здравствене установе: Дом здравља</i>	<i>директор, лекари, стоматолози, стучна лица</i>	<i>трибине, предавања, радионице, прегледи</i>	<i>извештај а, евалуација</i>

			,
<i>Организације културе: позоришта, библиотеке, бископи...</i>	<i>директор, одељењске старешине, стручна и одељењска већа</i>	<i>посете, учествовање у разним манифестацијама, представе</i>	<i>записници, педагошка документација</i>
<i>Медији</i>	<i>директор</i>	<i>присуство и извештавање медија о битним дешавањима у школи</i>	<i>извештај</i>
<i>Друштвене организације:</i>	<i>руководиоци Црвеног крста</i>	<i>едукација, конкурси и такмичења</i>	<i>а, евалуација</i>
<i>Центар за социјални рад</i>	<i>директор</i>	<i>пружање подршке породици</i>	<i>, записници</i>
			,

I. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ: успостављање успешне сарадње родитеља у школе и међусобно уважавање и поверење како би заједнички што боље деловалона развој ученика.

Сарадња ће се остваривати: индивидуално, писмено, групно и на родитељским састанцима.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Отворена врата</i>	<i>Одељењске старешине, предметни наставници</i>	<i>Сваке недеље у терминима које одељењске старешине и предметни наставници истакну на почеткушколске године</i>	<i>Педагошка документација</i>
<i>Отворен дан школе</i>	<i>Посета родитеља часовима</i>	<i>Родитељима ће бити омогућено даприсутвују часу у одељењу свог детета</i>	<i>Педагошка документација</i>
<i>Огласна табла за родитеље</i>	<i>Управа школе</i>	<i>Истакнута важна обавештења за родитеље</i>	<i>Педагошка документација</i>
<i>Родитељски састанци</i>	<i>Одељењски старешина</i>	<i>Одржаваће се према плану одељењског старешине, а обавеза јенајмање четири родитељска састанка утоку године.</i>	<i>Записници Педагошка документација</i>
<i>Отворена врата школе родитељима будућих првака</i>	<i>Директор школе, педагог, психолог, родитељи, учитељи и наставници</i>	<i>Одржаваће се према одређеном плану и програму</i>	<i>Педагошка документација</i>

<i>Родитељски састанак за родитеље првака "Адаптација ученика у првом разреду"</i>	<i>Директор школе, педагог, психолог, родитељи и учитељи</i>	<i>Одржаваће се према одређеном плану и програму у циљу пружања подршке родитељима и ученицима првог разреда</i>	<i>Записници Педагошка документација</i>
<i>Родитељски састанак за родитеље осмог разред поводом Завршног испита</i>	<i>Директор школе, педагог, психолог, родитељи, предметни наставници</i>	<i>Одржаваће се према одређеном плану и програму у циљу пружања подршке родитељима и ученицима осмог разреда</i>	<i>Записници Педагошка документација</i>
<i>Информативни разговори</i>	<i>Директор школе, педагог, психолог, одељењски старешина родитељи, предметни наставници</i>	<i>Одржаваће се према одређеном распореду у циљу пружања обавештења родитељима ученика</i>	<i>Педагошка документација</i>
<i>Индивидуални приједи</i>	<i>Директор школе, педагог, психолог, одељењски старешина родитељи</i>	<i>Одржаваће се према унапред одређеном распореду и теми разговора</i>	<i>Записници Педагошка документација</i>
<i>Састанци Савета родитеља</i>	<i>Директор школе, педагог, психолог, родитељи – представници одељења</i>	<i>Одржаваће се према унапред одређеном плану и програму</i>	<i>Записници Педагошка документација Извештаји</i>
<i>Анкетирање родитеља о њиховом задовољству сарадње са породицом уз давање сугестија о даљем раду</i>	<i>Одељењски старешина, Тим за самовредновање</i>	<i>Реализација упитника у циљу задовољства сарадње са породицом уз давање сугестија о даљем раду</i>	<i>Извештаји Записници</i>

<i>Укључивање родитеља у професионалну оријентацију кроз представљање својих занимања – омогућавање посете њиховом радном месту</i>	<i>Родитељи, ученици осмог разреда, одељењске старешине, психолог школе, тим за професионалну оријентацију, учитељи</i>	<i>Кроз реализацију предавања</i>	<i>Педагошка документација Записници</i>
<i>Учешће родитеља у законом предвиђеним школским тимовима</i>	<i>Руководиоци Тимова</i>	<i>Кроз састанке Тимова</i>	<i>Записници</i>
<i>Радионице и трибине за родитеље</i>	<i>Одељењске старешине, психолог и педагог, локална самоуправа</i>	<i>Кроз реализацију предавања</i>	<i>Педагошка документација Записници</i>
<i>Пружање подршке родитељима ученика за које се обезбеђује васпитно-образовни рад по ИОП-у, као и ученицима из осетљивих друштвених група</i>	<i>Одељењске старешине, психолог и педагог</i>	<i>Кроз реализацију предавања у циљу шружања подршке родитељима ученика за које се обезбеђује васпитно- образовни рад по ИОП-у</i>	<i>Педагошка документација</i>
<i>Саветодавни рад са родитељима ученика који имају тешкоће у учењу, развојне, емоционалне и социјалне тешкоће, проблеме прилагођавања, проблеме понашања, акцидентне кризе</i>	<i>Одељењске старешине, психолог и педагог</i>	<i>Кроз разговоре са родитељима у циљу шружања подршке родитељима чији ученици имају тешкоће у учењу, развојне, емоционалне и социјалне тешкоће, проблеме прилагођавања</i>	<i>Педагошка документација</i>

I. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Програм се доноси у складу са Правилником о извођењу излета, екскурзија и наставе у природи. Школа, сваке године, расписује јавну набавку по процедури која се налази у Закону о јавним набавкама. Школа може да планира и организује излете, екскурзије и наставу у природи, на начин и под условима утврђеним планом и програмом наставе и учења. Школа може да организује и друге активности у оквиру пројеката одобрених од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и уз прибављену сагласност Савета родитеља и појединачну потписану сагласност родитеља (камповање, логоровање, зимска и летња школа, супер распуст, „Фер плеј, изнад свега“ и сл.).

A. ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;

- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Садржаји наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења из којег се издвајају они садржаји који су погодни за остваривање циљева и задатака наставе у природи, а одговарају условима у којима се она реализује.

Б. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА У ПРВОМ И ДРУГОМ ЦИКЛУСУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима.

- *Развијање толеранције и одговорности, како личне тако и колективне;*
- *Очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;*
- *Развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;*
- *Подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;*
- *Развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;*
- *Упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;*
- *Упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;*
- *Упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;*
- *Упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи;*
- *Подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешићи боравак у природи.*

Садржаји екскурзије у првом циклусу основног образовања и васпитања су посебно:

- уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природно-географских одлика Републике Србије;*
- посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња);*
- посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе и др.);*
- упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.);*
- развијање способности оријентације у простору и времену;*
- обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране);*
- обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).*

2. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА У ДРУГОМ ЦИКЛУСУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА *Садржаји екскурзије у другом циклусу основног образовања и васпитања су посебно:*

- посете које омогућавају упознавање са природним лепотама, природно-географским и друштвено-географским одликама Републике Србије;*
- обилазак праисторијских, античких, средњовековних, нововековних и локалитета савременог доба;*
- обилазак Београда, престонице Републике Србије;*
- обилазак установа културе у Републици Србији;*
 - обилазак привредних друштава и јавних предузећа (предузећа у области прехранбене, хемијске, машинске и електроиндустрије, индустрије грађевинског материјала, енергетике и др.);*
 - подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.*

В. ПОСЕТА БИОСКОПУ, ПОЗОРИШТУ И ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ УПРВОМ И ДРУГОМ ЦИКЛУСУ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЦИЉЕВИ:

- *унапређивање знања ученика о процесу стварања биоскопске или позоришне представе врхунског уметничког квалитета;*
- *стицање нових сазнања о култури ;*
- *конкретно упознавање са садржајима обрађеним у настави српског језика;*
- *развијање маште и креативности;*
- *развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима;*
- *изграђивање екстетских и културних навика;*

**развијање позитивних социјалних односа међу ученицима и наставницима;*

**подстицање развијања креативних потенцијала.*

ЗАДАЦИ:

**продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика;*

**повезивање и примењивање знања и умења;*

**развијање љубави и неговање позитивног односа према националним, уметничким, културним и естетским вредностима;*

**неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва;*

**успостављање непосредних односа између наставника и ученика и ученика међусобно;*

**упознавање са уметношћу и процесом стварања представе врхунског уметничког квалитета;*

**развој и практиковање културних навика;*

**развијање свести о значају културних вредности и изграђивање креативних потенцијала;*

**оснаживање ученика у професионалном развоју;*

**подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Посета биоскопу</i>	<i>директор школе, стручнивођа пута, одељењски старешина</i>	<i>На основу прикупљених података и постављених циљева посете, наставник саставља план који ће се реализовати (пored садржаја наставе, план може да има и спортско-рекреативне и културне</i>	<i>извештај и записниц</i>
<i>Посета позоришту</i>	<i>директор школе, стручнивођа пута, одељењски старешина</i>		

<i>Посета другој институцији од образовног, културног и историјског значаја</i>	<i>директор школе, стручнивођа пута, одељењски старешина</i>	<i>активности, друштвене игре, типске вечерње програме и др.), одабира методе и облике рада, одређује динамику активности и припрема све што ће му обезбедити ефикасан и успешан рад.</i>	<i>и педагошка документација</i>
---	--	---	----------------------------------

XIV. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА: Реализација програма рада прилагођеног наставним плановима и програмима, допринос остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада. Остваривање сарадње и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекарски установа ван школе, ради промовисања читања и подстицања самосталности ученика у учењу.

ЗАДАЦИ ПРОГРАМА: Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
Упис нових чланова	библиотекар наставници разредне и предметне наставе стручни сарадници школски тимови	редовна настава ваннаставне активности рад у пару и групи индивидуализација	извештаји записници педагошка документација
Упућивање ученика у коришћење енциклопедија, лексикона, речника, приручника, књиге лектуре			
Развијање навике за чување, заштиту и руковање књигама и часописима			
Формирање библиотечке секције			
Учешће у школским пројектима			
Учешће и организација културних активности у школи			
Обележавање важних датума и годишњица			
Посета другим институцијама од значаја			
Набавка нових књига и литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и сараднике			
Организација сусрета са песницима и књижевницима			
Хуманитарна акција – књига на дар			
Промоција рада школске библиотеке			
Креативне радионице			

<i>Аутоматизација библиотечке грађе</i>			
---	--	--	--

XV. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ДРУГИХ ОБЛАСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ КОЈИ УТИЧУ НА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИ РАД

A. ПРОГРАМ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>У раду поћи од знања и могућности ученика, за сваког ученика припремати диференциране задатке и применити индивидуализован начин рада.</i>	<i>наставници четвртог разреда и предметне наставе</i>	<i>За ученике упућене на разредни и поправни испит, школа организује припремну наставу. Припремна настава се организује пре почетка испитног рока, у трајању од најмање пет радних дана са по два часа дневно за сваки предмет.</i>	<i>извештаји, записници, педагошка документација</i>

B. ПРОГРАМ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>- Садржаји су осмишљени по предметима који се полажу на завршном испиту</i>	<i>наставници предметне наставе:</i> <i>- српски језик</i> <i>- математика</i> <i>- физика</i> <i>- хемија</i> <i>- биологија</i> <i>- историја</i> <i>- географија</i>	<i>Припрему ученика за полагање завршног испита школа организује током другог полугодишта осмог разреда, а организује припрему ученика за полагање завршног испита десет дана пре полагања испита у трајању најмање два часа дневно из предмета који су обухваћени полагањем. Прилагођавање припреме и полагања завршног испита за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, зависно од врсте потребне додатне подршке, врши се према индивидуалном образовном плану.</i>	<i>извештаји, записници, педагошка документација</i>

		Ученици се припремају за полагање завршног испита по програму завршног испита за школску годину у којој је завршио осми разред, писаним путем – решавањем тестова.	
--	--	--	--

В. ПРОГРАМ ТАКМИЧЕЊА И СМОТРИ

Припрему ученика за такмичења и смотре школа организује за ученике са посебним способностима, склоностима и интересовањима за поједине предмете од првог до осмог разреда.

Циљ програма: школа ради на препознавању и мотивисању ученика да се што више укључују у разне облике стицања знања напредног нивоа и масовном учешћу ученика, пре свега, у такмичењима на нивоу школе.

<i>САДРЖАЈ ПРОГРАМА</i>	<i>НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ</i>	<i>НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</i>	<i>ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА</i>
<i>Припрема и организација такмичења на нивоу одељења, разреда, школе – интерни конкурси, смотре, квизови, спорт и сл.</i>	<i>директор, ПП служба, наставници предметне и разредне наставе, одељењска већа</i>	<i>ваннаставне активности, припрема и организација такмичења</i>	<i>извештаји записници педагошка документација</i>
<i>Припрема, учешће и организација такмичења у складу са Календаром такмичења МНТР</i>			
<i>Припрема, учешће и организација такмичења и смотри на нивоу локалне самоуправе</i>			
<i>Учинити доступним различите облике такмичења свим заинтересованим ученицима</i>			

Г. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ДЕЦИ И УЧЕНИЦИМА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

Програм обухвата пружање подршке деци са сметњама у развоју, који имају право на образовање и васпитање уз уважавање образовне и васпитне потребе.

Циљ програма:

**интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;*

** прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад;*

** прилагођавање циљева, садржаја и начина остваривања програма наставе и учења, као и исхода образовно-васпитног рада.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА/ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<i>Евидентирање ученика којима је потребна подршка у образовању</i>	<i>Одељењске старешине, чланови Тима за израду ИОП-а, разредни и предметни наставници</i>	<i>Израда педагошких профила ученика са сметњама у развоју</i>
<i>Подршка наставницима у прилагођавању стандарда за ученике који прате наставу уз примену ИОП-а</i>	<i>Психолошко-педагошка служба</i>	<i>Давање практичних упутстава за израду ИОП-а</i>
<i>Израда ИОП-а</i>	<i>Одељењске старешине чланови Тима за израду разредни и предметни наставници ИОПа,</i>	<i>Израда ИОП-а у складу са процењеним постигнућима ученика и на основу претходно примењених и вреднованих мера индивидуализације</i>
<i>Подршка наставницима у раду са ученицима којима је потребна подршка у образовању</i>	<i>Чланови Тима за израду ИОП-а</i>	<i>Саветодавни рад и писање препорука и смерница у раду Припремање часова</i>
<i>Рад са ученицима којима је потребна подршка у образовању</i>	<i>Педагошки асистент Чланови Тима за израду ИОП-а</i>	<i>Индивидуални и групни рад, допунска настава</i>

<i>Сарадња са родитељима</i>	<i>Чланови Тима за израду ИОПа</i>	<i>Информисање родитеља о предузетим мерама Учешће родитеља у изради и спровођењу ИОП-а</i>
<i>Сарадња са локалном заједницом (Центром за социјални рад, установама здравствне заштите)</i>	<i>Чланови Тима за израду ИОП-а разредни и предметни наставници и представници локалне заједнице</i>	<i>Размена информација, остваривање подршке Центра за социјални рад и здравствених установа школе, координација рада ученика</i>
<i>Праћење и вредновање свих видова подршке ученицима</i>	<i>Евидентирање степена напредовања ученика</i>	<i>Одељењски старешина Чланови Тима за израду ИОП</i>

XVI. ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОГРАМ УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

Парламент чине по два представника сваког одељења седмог и осмог разреда. Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Чланови парламента бирају председника. Парламент бира два представника ученика који учествују у раду школског одбора. Ученички парламент има Пословник о раду.

ЦИЉ: Формирање ставова, развијање вештина и усвајање вредности које су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у школи и савременом друштву.

ЗАДАЦИ:

- упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета;*
- разумевање места, улоге и одговорности школе, породице и детета у унапређивању положаја деце у школи;*
- идентификовање особина, знања и вештина код деце које су значајне за њихову активну улогу у унапређивању положаја деце у школи и друштву;*
- унапређивање односа и сарадње ученика и наставника и побољшање атмосфере у школи;*
- организовање разних наставних и ваннаставних активности.*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Конституисање Ученичког парламента</i>	<i>наставник координатор, представници Ученичког парламента</i>	<i>седница Парламента</i>	<i>извештаји, записници, педагошка документација</i>
<i>Обележавање Дечије недеље</i>	<i>наставник координатор, представници Ученичког парламента, одељењске заједнице</i>	<i>учеиће у разним манифестацијама</i>	
<i>Организација хуманитарних акција</i>	<i>одељењске заједнице, представници Ученичког парламента</i>	<i>сакупљање школског прибора, гардеробе, слаткиша и играчака</i>	
<i>Упознавање са различитим активностима око завршног испита ученика осмог разреда</i>	<i>одељења осмог разреда, одељењске старешине, ПП служба, представници Ученичког парламента</i>	<i>разговор на часовима одељењског старешине и седницама Парламента</i>	
<i>Давање мишљења о избору ученика генерације</i>	<i>представници Ученичког парламента</i>	<i>седница Парламента</i>	
<i>Организовање и учествовање у друштвеним активностима</i>	<i>одељењске заједнице, родитељи, наставници, представници Ученичког парламента</i>	<i>приредбе, посете</i>	
<i>Обележавање битних датума и празника</i>	<i>одељењске заједнице, наставници, представници Ученичког парламента</i>	<i>прављење панона, приредбе, посете</i>	
<i>Организовање и учествовање у спортским активностима</i>	<i>одељењске заједнице, представници Ученичког парламента, наставници, родитељи</i>	<i>турнири, такмичења</i>	
<i>Професионална оријентација</i>	<i>ПП служба, локална заједница, представници Ученичког парламента, ученици осмог разреда</i>	<i>посета предузећима, прављење панона, тестирање</i>	
<i>Укључивање представника Ученичког парламента у рад стручних тела и тимова у школи</i>	<i>представници Ученичког парламента</i>	<i>присуствовање седницама стручних тела и тимова</i>	
<i>Анализа успеха и дисциплине на</i>	<i>представници Ученичког парламента</i>	<i>присуство наставничким</i>	

<i>крају класификационих периода и</i>		<i>већима, седнице</i>	
--	--	------------------------	--

<i>договор о начинима побољшања успеха и дисциплине</i>		<i>Парламента, ЧОС</i>	
---	--	------------------------	--

I. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединица локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

ЦИЉ:

- Стварање безбедне средине за све учеснике васпитно-образовног процеса*
- Умрежавање свих релевантних институција и актера у циљу што адекватнијег реаговања на ситуације које угрожавају безбедност*
- Освећивање и упознавање са начинима реаговања у случају ситуација које представљају потенцијалну опасност*

САДРЖАЈ ПРОГРАМА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА
<i>Припрема и усвајање плана активности из програма безбедности и здравља на раду</i>	<i>директор</i>	<i>састављање и усвајање плана</i>	<i>утврђивање процедура понашања и адекватног реаговања</i>
<i>Упознавање са Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности деце и ученика за време боравка у школи и свих активности које организује основна школа</i>	<i>одељењске старејине, наставници разредне и предметне наставе</i>	<i>разговор, радионица на часовима ЧОС-а, састанцима Ученичког парламента и родитељским састанцима</i>	<i>извештаји, записници, педагошка документација</i>
<i>Обука запослених из прве помоћи</i>	<i>директор</i>	<i>састанци, седнице, практичне вежбе</i>	<i>извештаји</i>

	<i>директор</i>	<i>анализа и примена Правилника о безбедности и здрављу на раду</i>	<i>извештаји</i>
<i>Обука запослених о безбедности и заштити на раду</i>	<i>директор</i>	<i>састанци, седнице, практичне вежбе</i>	<i>извештаји</i>
<i>Управљање отпадом и секундарним сировинама</i>	<i>директор, Тим за заштиту животне средине</i>	<i>прикупљање и договорено складиштење</i>	<i>извештаји</i>
<i>Упућивање новог помоћног особља о правилном и безбедном коришћењу средстава за хигијену</i>	<i>директор</i>	<i>састанци, практичне вежбе, обука</i>	<i>извештаји</i>

II. ПРОГРАМ ПОДРШКЕ НОВИМ УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

Циљ програма подршке новим ученицима и запосленим радницима је укључивање и оспособљавање образовно-васпитни рад.

Подручје рада	Активности	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
----------------------	-------------------	---------------------------

<p><i>Нови наставници</i></p>	<p><i>Регулисање правних докумената</i> <i>Упознавање са члановима колектива и простором школе</i> <i>Упућивање запосленог радника у школска документа и правилнике</i> <i>Упућивање запосленог радника у послове на којима је распоређен</i> <i>Оспособљавање запосленог радника у писању педагошке документације</i> <i>Посета часовима колега истих по позицији</i> <i>Подршка у реализацији наставних и ваннаставних активности</i></p>	<p><i>директор, стручни сарадници, наставници, ученици</i></p>
<p><i>Нови ученици</i></p>	<p><i>Регулисање правних докумената у сарадњи са родитељима</i> <i>Упознавање са члановима одељењске заједнице, одељењским старешином и простором школе</i> <i>Упознавање са правилима школе</i> <i>Подршка у образовању и социјализацији у сарадњи са родитељима</i> <i>Израда програма за стицање елементарних знања из српског језика за ученике који га не знају у функционалној мери</i> <i>Праћење адаптације у школској средини и напредовања у учењу у сарадњи са родитељима</i></p>	<p><i>директор, стручни сарадници, наставници, ученици, родитељи</i></p>

